

Bruxelles, den 16.11.2023
COM(2023) 733 final

2023/0418 (COD)

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING

**om ændring af forordning (EU) 2018/1806 for så vidt angår indehavere af serbiske pas
udstedt af det serbiske koordinationsdirektorat (Kordinaciona uprava)**

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUND FOR FORSLAGET

• Forslagets begrundelse og formål

Ved Rådets forordning (EF) nr. 1244/2009¹ af 30. november 2009 blev forordning (EF) nr. 539/2001 om fastlæggelse af listen over de tredjelande, hvis statsborgere skal være i besiddelse af visum ved passage af de ydre grænser, og listen over de tredjelande, hvis statsborgere er fritaget for dette krav², ændret. Ved ændringen blev den tidligere jugoslaviske republik Makedonien (nu Nordmakedonien), Montenegro og Serbien overført fra bilag I (lande, hvis statsborgere skal være i besiddelse af et visum) til bilag II (lande, hvis statsborgere er fritaget for visumkravet i forbindelse med ophold på højst 90 dage inden for en periode på 180 dage) til forordning (EF) nr. 539/2001. Visumfritagelsen gjaldt (og gælder stadig) kun for indehavere af biometriske pas.

I lyset af bekymringerne på daværende tidspunkt over risikoen for irregulære migrationsbevægelser fra Kosovo* og det forhold, at der på daværende tidspunkt ikke var nogen dialog med Kosovo om visumliberalisering, blev en kategori af indehavere af serbiske pas udelukket fra visumfritagelsen, nemlig indehavere af pas udstedt af det serbiske koordinationsdirektorat i Beograd. Dette direktorat behandler alle pasansøgninger fra kosovoserbere med bopæl i Kosovo og den kosovoserbiske diaspora, der bor uden for Kosovo.

Det serbiske koordinationsdirektorat blev oprettet under dialogen om visumliberalisering med Serbien. Formålet var at erstatte de syv regionale politidirektorater, der var spredt ud over det serbiske område, og som indtil da havde haft ansvaret for at udstede pas til kosovoserbere. De pas, der udstedes af det serbiske koordinationsdirektorat, er biometriske, og siden direktoratets oprettelse har deres indehavere brugt dem som rejsedokumenter med henblik på at rejse til EU.

I 2009 blev Kosovo medtaget i del 2 i bilag I til forordning (EF) nr. 539/2001, hvilket medførte, at indehavere af pas udstedt af Kosovo skulle være i besiddelse af et visum ved passage af medlemsstaternes ydre grænser. Siden da har situationen ændret sig. Kommissionen indledte den 19. januar 2012 en dialog om visumliberalisering med Kosovo. Den 14. juni 2012 fremlagde den en køreplan for Kosovo, hvori den udpegede al den lovgivning og de øvrige foranstaltninger, som Kosovo skulle vedtage og gennemføre for gradvist at arbejde hen imod en visumliberalisering. Denne dialog blev afsluttet med succes, og på grundlag heraf fremsatte Kommissionen den 4. maj 2016 et forslag³ om at overføre Kosovo til bilag II til forordning (EF) nr. 539/2001.

¹ Rådets forordning (EF) nr. 1244/2009 af 30. november 2009 om ændring af forordning (EF) nr. 539/2001 om fastlæggelse af listen over de tredjelande, hvis statsborgere skal være i besiddelse af visum ved passage af de ydre grænser, og listen over de tredjelande, hvis statsborgere er fritaget for dette krav (EUT L 336 af 18.12.2009, s. 3).

² Rådets forordning (EF) nr. 539/2001 af 15. marts 2001 om fastlæggelse af listen over de tredjelande, hvis statsborgere skal være i besiddelse af visum ved passage af de ydre grænser, og listen over de tredjelande, hvis statsborgere er fritaget for dette krav (EFT L 81 af 21.3.2001, s. 1).

* Denne betegnelse indebærer ingen stillingtagen til Kosovos status, og den er i overensstemmelse med UNSCR 1244/1999 og ICJ's udtalelse om Kosovos uafhængighedserklæring.

³ COM(2016) 277 final.

Der blev opnået enighed om dette forslag, som blev vedtaget den 19. april 2023. Ved forordning (EU) 2023/850⁴ blev forordning (EU) 2018/1806⁵ (som i mellemtiden havde erstattet forordning (EF) nr. 539/2001) ændret, idet Kosovo blev overført fra del 2 i bilag I til del 4 i bilag II til forordning (EU) 2018/1806. Som det var tilfældet i forbindelse med alle tidligere vellykkede dialoger om visumliberalisering blev det besluttet, at visumfritagelsen kun skulle gælde for indehavere af biometriske pas. Det blev desuden besluttet, at denne fritagelse ikke bør finde anvendelse før den dato, fra hvilken det europæiske system vedrørende rejseinformation og rejsetilladelse (ETIAS), der blev oprettet ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1240⁶, reelt idriftsættes, eller før den 1. januar 2024, alt efter hvilken dato der kommer først. Da ETIAS ikke idriftsættes inden den 1. januar 2024, vil visumfritagelsen for indehavere af kosovoske pas finde anvendelse fra den 1. januar 2024.

Efter vedtagelsen af forordning (EU) 2023/850 er indehavere af serbiske pas udstedt af det serbiske koordinationsdirektorat fortsat de eneste statsborgere på Vestbalkan, der skal være i besiddelse af et visum, når de rejser til EU med henblik på kortvarige ophold.

Med ikrafttrædelsen af visumfritagelsen for indehavere af kosovoske pas mener Kommissionen, at der ikke længere er nogen begrundelse for at udelukke indehavere af serbiske pas udstedt af det serbiske koordinationsdirektorat fra visumfritagelsen, og at alle statsborgere på Vestbalkan bør være omfattet af visumfri indrejse i Schengenområdet. Kommissionen foreslår derfor at ændre forordning (EU) 2018/1806 for at fritage indehavere af serbiske pas udstedt af det serbiske koordinationsdirektorat for kravet om at være i besiddelse af et visum ved passage af medlemsstaternes ydre grænser med henblik på ophold på højst 90 dage inden for en periode på 180 dage.

- **Sammenhæng med de gældende regler på samme område**

I Rådets forordning (EU) 2018/1806 fastlægges listen over de tredjelande, hvis statsborgere skal være i besiddelse af visum ved passage af medlemsstaternes ydre grænser, og listen over de tredjelande, hvis statsborgere er fritaget for dette krav. Forordning (EU) 2018/1806 anvendes af alle medlemsstaterne — med undtagelse af Irland. Den anvendes også af Island, Liechtenstein, Norge og Schweiz. Forordningen udgør en del af EU's fælles visumpolitik for kortvarige ophold på 90 dage inden for en periode på 180 dage.

Siden indledningen af de første dialoger om visumliberalisering i 2008 har det overordnede mål været at give alle statsborgere på Vestbalkan visumfri adgang til Schengenområdet. Visumpligten for statsborgere i Montenegro, Nordmakedonien og Serbien blev afskaffet i 2009, for statsborgere i Albanien og Bosnien-Hercegovina i 2010 og for statsborgere i

⁴ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2023/850 af 19. april 2023 om ændring af forordning (EU) 2018/1806 om fastlæggelse af listen over de tredjelande, hvis statsborgere skal være i besiddelse af visum ved passage af de ydre grænser, og listen over de tredjelande, hvis statsborgere er fritaget for dette krav (Kosovo (Denne betegnelse indebærer ingen stillingtagen til Kosovos status, og den er i overensstemmelse med UNSCR 1244/1999 og ICJ's udtalelse om Kosovos uafhængighedserklæring.)) (EUT L 110 af 25.4.2023, s. 4).

⁵ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1806 af 14. november 2018 om fastlæggelse af listen over de tredjelande, hvis statsborgere skal være i besiddelse af visum ved passage af de ydre grænser, og listen over de tredjelande, hvis statsborgere er fritaget for dette krav (EUT L 303 af 28.11.2018, s. 39).

⁶ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1240 af 12. september 2018 om oprettelse af et europæisk system vedrørende rejseinformation og rejsetilladelse (ETIAS) og om ændring af forordning (EU) nr. 1077/2011, (EU) nr. 515/2014, (EU) 2016/399 (EU) 2016/1624 og (EU) 2017/2226 (EUT L 236 af 19.9.2018, s. 1).

Kosovo i 2023. I den forbindelse vil en fjernelse af udelukkelsen fra visumfritagelsen for indehavere af serbiske pas udstedt af det serbiske koordinationsdirektorat sikre, at der gælder den samme visumordning for hele Vestbalkan.

- **Sammenhæng med Unionens politik på andre områder**

Forslaget om også at lade indehavere af serbiske pas udstedt af det serbiske koordinationsdirektorat være omfattet af visumfritagelsen for Serbien er i overensstemmelse med EU's bestræbelser på at fremskynde integrationen af Vestbalkan i EU.

2. RETSGRUNDLAG, NÆRHEDSPRINCIPPET OG PROPORCIONALITETSPRINCIPPET

- **Retsgrundlag**

Retsgrundlaget for dette forslag er artikel 77, stk. 2, litra a), i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF). Forslaget til forordning udgør en udvikling af Schengenreglerne.

- **Nærhedsprincippet, proportionalitetsprincippet og valg af retsakt**

Den nødvendige ændring af forordning (EU) 2018/1806 skal foretages ved hjælp af en forordning. Medlemsstaterne kan ikke handle enkeltvis for at nå det politiske mål. Der findes ingen andre (ikke Lovgivningsmæssige) muligheder for at nå det politiske mål.

3. RESULTATER AF EFTERFØLGENDE EVALUERINGER, HØRINGER AF INTERESSETER OG KONSEKVENSANALYSER

- **Høringer af interessenter**

Den nuværende situation med udelukkelse af kosovoserbere fra den visumfrie ordning er blevet drøftet med Serbien og Kosovo.

- **Konsekvensanalyse**

Det blev vurderet, at der ikke var behov for en konsekvensanalyse i forbindelse med dette forslag.

- **Grundlæggende rettigheder**

Forslaget har ingen negative konsekvenser for beskyttelsen af de grundlæggende rettigheder i Den Europæiske Union.

4. VIRKNINGER FOR BUDGETTET

Forslaget har ingen budgetmæssige virkninger.

5. ANDRE FORHOLD

- **Planer for gennemførelsen og foranstaltninger til overvågning, evaluering og rapportering**

Den ændrede forordning vil finde direkte anvendelse fra datoen for dens ikrafttrædelse og vil straks blive gennemført af medlemsstaterne. Der er ikke behov for en gennemførelsesplan.

- **Nærmere redegørelse for de enkelte bestemmelser i forslaget**

Bilag II til forordning (EU) 2018/1806 vil blive ændret, idet indehavere af serbiske pas udstedt af det serbiske koordinationsdirektorat (på serbisk: Koordinaciona uprava) vil blive medtaget under henvisningen til Serbien.

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING**om ændring af forordning (EU) 2018/1806 for så vidt angår indehavere af serbiske pas udstedt af det serbiske koordinationsdirektorat (Koordinaciona uprava)**

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 77, stk. 2, litra a),

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter,

efter den almindelige lovgivningsprocedure, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1806⁷ indeholder en liste over de tredjelande, hvis statsborgere skal være i besiddelse af visum ved passage af de ydre grænser, og en liste over de tredjelande, hvis statsborgere er fritaget for dette krav i forbindelse med ophold på højst 90 dage inden for en periode på 180 dage.
- (2) Serbien blev ved Rådets forordning (EF) nr. 1244/2009⁸ overført til listen over de lande, hvis statsborgere er fritaget for visumpligt. Nævnte forordning indeholder en undtagelse fra visumfritagelsen for kosovoserbere, der er i besiddelse af et serbisk pas udstedt af det serbiske koordinationsdirektorat (på serbisk: Koordinaciona uprava).
- (3) Efter vedtagelsen af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2023/850⁹, hvorved Kosovo blev overført til del 4 i bilag II til forordning (EU) 2018/1806, er indehavere af serbiske pas udstedt af det serbiske koordinationsdirektorat fortsat de eneste statsborgere på Vestbalkan, der skal være i besiddelse af et visum ved passage af medlemsstaternes ydre grænser.
- (4) For at sikre, at hele Vestbalkan er omfattet af den samme visumordning, bør indehavere af serbiske pas udstedt af det serbiske koordinationsdirektorat derfor medtages under henvisningen til Serbien i bilag II til forordning (EU) 2018/1806.

⁷ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1806 af 14. november 2018 om fastlæggelse af listen over de tredjelande, hvis statsborgere skal være i besiddelse af visum ved passage af de ydre grænser, og listen over de tredjelande, hvis statsborgere er fritaget for dette krav (EUT L 303 af 28.11.2018, s. 39).

⁸ Rådets forordning (EF) nr. 1244/2009 af 30. november 2009 om ændring af forordning (EF) nr. 539/2001 om fastlæggelse af listen over de tredjelande, hvis statsborgere skal være i besiddelse af visum ved passage af de ydre grænser, og listen over de tredjelande, hvis statsborgere er fritaget for dette krav (EUT L 336 af 18.12.2009, s. 1).

⁹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2023/850 af 19. april 2023 om ændring af forordning (EU) 2018/1806 om fastlæggelse af listen over de tredjelande, hvis statsborgere skal være i besiddelse af visum ved passage af de ydre grænser, og listen over de tredjelande, hvis statsborgere er fritaget for dette krav (Kosovo (Denne betegnelse indebærer ingen stillingtagen til Kosovos status, og den er i overensstemmelse med UNSCR 1244/1999 og ICJ's udtalelse om Kosovos uafhængighedserklæring.)) (EUT L 110 af 25.4.2023, s. 1).

- (5) For så vidt angår Island og Norge, udgør denne forordning en udvikling af de bestemmelser i Schengenreglerne, jf. aftalen indgået mellem Rådet for Den Europæiske Union og Republikken Island og Kongeriget Norge om disse to staters associering i gennemførelsen, anvendelsen og udviklingen af Schengenreglerne, der henhører under det område, som er nævnt i artikel 1, litra B, i Rådets afgørelse 1999/437/EF¹⁰.
- (6) For så vidt angår Schweiz, udgør denne forordning en udvikling af de bestemmelser i Schengenreglerne, jf. aftalen mellem Den Europæiske Union, Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om Det Schweiziske Forbunds associering i gennemførelsen, anvendelsen og udviklingen af Schengenreglerne¹¹, der henhører under det område, som er nævnt i artikel 1, litra B og C, i afgørelse 1999/437/EF sammenholdt med artikel 3 i Rådets afgørelse 2008/146/EF¹².
- (7) For så vidt angår Liechtenstein, udgør denne forordning en udvikling af de bestemmelser i Schengenreglerne, jf. protokollen mellem Den Europæiske Union, Det Europæiske Fællesskab, Det Schweiziske Forbund og Fyrstendømmet Liechtenstein om Fyrstendømmet Liechtensteins tiltrædelse af aftalen mellem Den Europæiske Union, Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om Det Schweiziske Forbunds associering i gennemførelsen, anvendelsen og udviklingen af Schengenreglerne¹³, der henhører under det område, som er nævnt i artikel 1, litra B og C, i afgørelse 1999/437/EF sammenholdt med artikel 3 i Rådets afgørelse 2011/350/EU¹⁴.
- (8) Denne forordning udgør en udvikling af de bestemmelser i Schengenreglerne, som Irland ikke deltager i, jf. Rådets afgørelse 2002/192/EF¹⁵; Irland deltager derfor ikke i vedtagelsen af denne forordning, som ikke er bindende for og ikke finder anvendelse i Irland.
- (9) For så vidt angår Cypern, Bulgarien og Rumænien udgør denne forordning en retsakt, der bygger på, eller som på anden måde har tilknytning til, Schengenreglerne, jf. henholdsvis artikel 3, stk. 1, i tiltrædelsesakten af 2003 og artikel 4, stk. 1, i tiltrædelsesakten af 2005 —

¹⁰ Rådets afgørelse 1999/437/EF af 17. maj 1999 om visse gennemførelsesbestemmelser til den aftale, som Rådet for Den Europæiske Union har indgået med Republikken Island og Kongeriget Norge om disse to staters associering i gennemførelsen, anvendelsen og den videre udvikling af Schengenreglerne (EFT L 176 af 10.7.1999, s. 31).

¹¹ EUT L 53 af 27.2.2008, s. 52.

¹² Rådets afgørelse 2008/146/EF af 28. januar 2008 om indgåelse, på Det Europæiske Fællesskabs vegne, af aftalen mellem Den Europæiske Union, Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om Det Schweiziske Forbunds associering i gennemførelsen, anvendelsen og udviklingen af Schengenreglerne (EUT L 53 af 27.2.2008, s. 1).

¹³ EUT L 160 af 18.6.2011, s. 21.

¹⁴ Rådets afgørelse 2011/350/EU af 7. marts 2011 om indgåelse, på Den Europæiske Unions vegne, af protokollen mellem Den Europæiske Union, Det Europæiske Fællesskab, Det Schweiziske Forbund og Fyrstendømmet Liechtenstein om Fyrstendømmet Liechtensteins tiltrædelse af aftalen mellem Den Europæiske Union, Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om Det Schweiziske Forbunds associering i gennemførelsen, anvendelsen og udviklingen af Schengenreglerne, navnlig for så vidt angår afskaffelsen af kontrollen ved de indre grænser og personbevægelser (EUT L 160 af 18.6.2011, s. 19).

¹⁵ Rådets afgørelse 2002/192/EF af 28. februar 2002 om anmodningen fra Irland om at deltage i visse bestemmelser i Schengenreglerne (EFT L 64 af 7.3.2002, s. 20).

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

Artikel 1

Punkt 1 i bilag II til forordning (EU) 2018/1806:

"Serbien (med undtagelse af indehavere af serbiske pas, som er udstedt af det serbiske koordinationsdirektorat (på serbisk: Koordinaciona uprava)) (7)"

erstattes af:

"Serbien (herunder indehavere af serbiske pas, som er udstedt af det serbiske koordinationsdirektorat (på serbisk: Koordinaciona uprava)) (*)"

(*) Visumfritagelsen skal kun gælde for indehavere af biometriske pas, der er udstedt i overensstemmelse med standarderne fra Organisationen for International Civil Luftfart (ICAO)."

Artikel 2

Denne forordning træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i medlemsstaterne i overensstemmelse med traktaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...].

På Europa-Parlamentets vegne

På Rådets vegne

Formand

Formand